

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE TREBALL I IMMIGRACIÓ

15442 *Reial decret 1430/2009, d'11 de setembre, pel qual es desplega per reglament la Llei 40/2007, de 4 de desembre, de mesures en matèria de Seguretat Social, en relació amb la prestació d'incapacitat temporal.*

La Llei 40/2007, de 4 de desembre, de mesures en matèria de Seguretat Social, ha establert importants modificacions en el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, en relació amb el règim jurídic de les prestacions econòmiques i, bàsicament, en l'àmbit del subsidi per incapacitat temporal i de les pensions d'incapacitat permanent, jubilació, viduïtat i orfanat. Les noves normes legals regeixen des del dia 1 de gener de 2008, sense que la falta de desplegament reglamentari hagi impedit en alguns casos la seva aplicació.

Tanmateix, l'express manament efectuat al Govern amb vista al desplegament esmentat i, d'altra banda, la necessitat de delimitar determinats aspectes de la regulació legal de la incapacitat temporal, han aconsellat elaborar el present instrument jurídic per incorporar-hi les precisions reglamentàries la formulació de les quals s'ha considerat més urgent, amb l'ànim de propiciar la total aplicació de la Llei general de la Seguretat Social, pel que fa a les innovacions introduïdes per la Llei 40/2007, de 4 de desembre, en aquesta matèria i perquè això es produeixi amb la màxima seguretat jurídica.

Bàsicament es regulen les comunicacions informàtiques per part dels serveis públics de salut en complir-se el dotzè mes en els processos d'incapacitat temporal, així com el desplegament de les competències de control atorgades a les entitats gestores per l'article 128.1 de la Llei general de la Seguretat Social, una vegada esgotat el període de dotze mesos de durada de la situació d'incapacitat temporal, ja que resulta molt més operatiu per a les entitats esmentades procedir, si s'escau, al pagament directe de la prestació, a fi d'evitar duplicitats o falta de coordinació en el pagament que, fins a aquell moment, efectua l'empresa.

En l'últim paràgraf de l'article 128.1.a) de la Llei general de la Seguretat Social, en la redacció que en fa l'article 1 de la Llei 40/2007, de 4 de desembre, s'indica que, en el desplegament reglamentari de l'esmentat article, s'ha de regular la forma d'efectuar les comunicacions que s'hi preveuen, així com l'obligació de posar en coneixement de les empreses les decisions que s'adoptin i que els afectin. A aquest propòsit respon també el Reial decret, que regula les comunicacions als interessats que estan en processos d'incapacitat temporal, així com les empreses en què presten serveis, per a l'aplicació de les modificacions, incorporades en el procediment de seguiment i control de l'esmentada situació, a través de la dita Llei 40/2007, de 4 de desembre.

També la disposició addicional dinovena de la Llei 40/2007, de 4 de desembre, determina que l'Institut Nacional de la Seguretat Social, i a instància de l'interessat, ha de regular per reglament el procediment administratiu de revisió de les altes que expedeixin les entitats col·laboradores en els processos d'incapacitat temporal. A això s'uneix la denominada determinació de contingència que, tot i que ja l'efectuen les entitats gestores, mitjançant un procediment intern, tanmateix, als efectes d'aplicació de la llei, és necessari dictar una norma de rang suficient. Per això, es concreta l'inici del procediment per l'interessat, les comunicacions a l'empresa, els efectes de l'alta emesa, les possibles actuacions de la mútua d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social i la resolució del director provincial de l'entitat gestora competent amb les diferents variants de pronunciaments que es poden donar.

En compliment del que estableixen la disposició addicional sisena de la Llei 40/2007, de 4 de desembre, i la disposició addicional cinquena de la Llei 51/2007, de 26 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2008, el Reial decret es refereix a les

reduccions en la cotització a la Seguretat Social, corresponent als treballadors afectats per malalties professionals en un grau que no doni origen a prestació econòmica, que siguin destinats en la mateixa empresa a llocs de treball alternatius i compatibles amb el seu estat de salut, o efectuin en una altra de diferent una feina compatible amb el seu estat, amb l'objectiu d'interrompre l'evolució desfavorable de la seva malaltia.

L'establiment d'aquestes reduccions necessita, per a la seva aplicació, el dictat de les disposicions reglamentàries oportunes. En aquest sentit s'efectua aquesta normativa de desplegament, que sembla que s'ha d'abordar amb rapidesa.

En la tramitació d'aquest Reial decret s'han sol·licitat els informes oportuns als interlocutors socials i als òrgans afectats de l'Administració General de l'Estat.

Aquest Reial decret es dicta de conformitat amb la disposició final setena de la Llei general de la Seguretat Social i la disposició final segona de la Llei 40/2007, de 4 de desembre.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Treball i Immigració, amb l'aprovació prèvia de la ministra de la Presidència, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 11 de setembre de 2009,

DISPOSO:

Article 1. Comunicació informàtica per part dels serveis públics de salut del compliment del dotzè mes en els processos d'incapacitat temporal.

De conformitat amb el que disposa l'article 128.1.a), paràgraf segon, de la Llei general de la Seguretat Social, una vegada esgotat el termini de durada de la incapacitat temporal de dotze mesos, l'Institut Nacional de la Seguretat Social i l'Institut Social de la Marina són els únics competents, en els seus respectius àmbits gestors, per reconèixer la situació de pròrroga expressa, determinar la iniciació d'un expedient d'incapacitat permanent o emetre l'alta mèdica.

Als efectes de l'adequada coordinació, el servei públic de salut, quan expedeixi l'últim informe mèdic de confirmació abans d'esgotar-se el referit termini, ha de comunicar a l'interessat en l'acte del reconeixement mèdic que, a partir de l'esmentat moment, correspon a l'entitat gestora competent el control de la seva situació, circumstància que ha de posar en coneixement d'aquesta mitjançant procediment informàtic. En conseqüència, una vegada complert el termini indicat, el servei públic de salut no ha d'emetre comunicats de confirmació de la baixa mèdica. L'entitat gestora corresponent en aquests casos ha d'efectuar les comunicacions que siguin procedents a l'interessat, a l'empresa, al servei públic de salut i, si s'escau, a les entitats col·laboradores i al Servei Públic d'Ocupació Estatal.

Article 2. Pagament de la prestació econòmica per incapacitat temporal.

1. La col·laboració obligatòria de les empreses en el pagament de la prestació econòmica per incapacitat temporal cessa l'últim dia del mes en què l'entitat gestora competent hagi dictat la resolució en què es declari expressament la pròrroga de l'esmentada situació o la iniciació d'un expedient d'incapacitat permanent, de conformitat amb el que preveu l'article 128.1.a) de la Llei general de la Seguretat Social.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, han de seguir abonant la prestació en els casos que s'hi assenyalen, bé fins a l'extinció de la situació d'incapacitat temporal, o bé fins a la qualificació de la incapacitat permanent, les empreses autoritzades per col·laborar en la gestió d'aquella i les corporacions locals respecte del personal al qual estaven reconeixent i abonant la prestació per incapacitat temporal, de conformitat amb la disposició transitòria cinquena del Reial decret 480/1993, de 2 d'abril, pel qual s'integra en el Règim general de la Seguretat Social el Règim especial de la Seguretat Social dels funcionaris de l'Administració local.

3. Quan es tracti de treballadors que perceben prestacions contributives per desocupació i hagin passat a la situació d'incapacitat temporal, en els casos regulats a

l'article 222.3 de la Llei general de la Seguretat Social, el Servei Públic d'Ocupació Estatal únicament ha de seguir abonant la prestació econòmica per incapacitat temporal quan l'entitat gestora declari la pròrroga expressa de l'esmentada situació, en virtut de les competències que estableix l'article 128.1.a) de la mateixa Llei, amb el límit màxim de la durada de la prestació per desocupació.

Article 3. Procediment de disconformitat amb l'alta mèdica emesa per les entitats gestores.

El procediment de disconformitat amb la resolució de l'Institut Nacional de la Seguretat Social o, si s'escau, de l'Institut Social de la Marina, que declari l'extinció de la incapacitat temporal per alta mèdica de l'interessat, que preveu l'article 128.1.a) de la Llei general de la Seguretat Social, s'ha d'ajustar a les regles següents:

Primera.—L'interessat pot manifestar la disconformitat en el termini màxim dels quatre dies naturals següents a la notificació de la resolució.

La disconformitat s'ha de fer constar en el model aprovat a aquest efecte per la corresponent entitat gestora, que està a disposició dels interessats a les corresponents pàgines web de les entitats esmentades.

Segona.—La manifestació de disconformitat s'ha de presentar davant la inspecció mèdica del servei públic de salut. Així mateix, es pot presentar davant algun dels òrgans que assenyalava l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Tercera.—L'interessat que iniciï el procediment de disconformitat ho ha de comunicar a l'empresa el mateix dia que presenti la disconformitat o en el dia hàbil següent.

Quarta.—L'Institut Nacional de la Seguretat Social o, si s'escau, l'Institut Social de la Marina, i els serveis públics de salut s'han de comunicar recíprocament, amb la màxima brevetat possible, l'inici del procediment de disconformitat, així com totes les decisions que adoptin en el desenvolupament del procediment.

L'entitat gestora competent, pels seus propis mitjans o, si s'escau, a través del servei comú, ha de comunicar al seu torn a l'empresa, amb la màxima brevetat possible, totes les decisions que puguin afectar la durada de la situació d'incapacitat temporal de l'interessat.

Cinquena.—Les comunicacions entre les entitats gestores, els serveis públics de salut i les adreçades a l'empresa s'han de realitzar preferentment per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics.

Article 4. Procediment administratiu de revisió de les altes mèdiques expedides en els processos d'incapacitat temporal.

1. Respecte de les altes mèdiques emeses per les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social i per les empreses col·laboradores, en els processos d'incapacitat temporal derivats de contingències professionals amb anterioritat a l'esgotament del termini de dotze mesos de durada de l'esmentada situació, l'interessat pot iniciar davant l'entitat gestora competent el procediment administratiu especial de revisió de l'alta, d'acord amb el que preveuen els apartats següents.

La tramitació del procediment indicat ha de ser considerada preferent per l'entitat gestora, amb la finalitat que es dicti la resolució corresponent en el menor temps possible.

2. L'interessat pot instar la revisió de l'alta mèdica emesa per l'entitat col·laboradora a la qual es refereix l'apartat anterior, en el termini dels quatre dies naturals següents al de la notificació, mitjançant una sol·licitud presentada a aquest efecte davant l'entitat gestora competent, en la qual ha de manifestar els motius de la seva disconformitat amb l'alta mèdica. La indicada sol·licitud, que està disponible a la pàgina web de les corresponents entitats gestores, i amb la finalitat que l'entitat gestora conegui els antecedents medicoclinics existents amb anterioritat, s'ha d'acompanyar necessàriament amb l'historial mèdic previ relacionat amb el procés d'incapacitat temporal de què es tracti o, si s'escau, una còpia de la sol·licitud de l'esmentat historial a l'entitat col·laboradora.

L'interessat que iniciï el procediment de revisió ho ha de comunicar a l'empresa el mateix dia que presenti la sol·licitud o el dia hàbil següent.

3. La mera iniciació del procediment especial de revisió suspèn els efectes de l'alta mèdica emesa, i s'entén prorrogada la situació d'incapacitat temporal derivada de contingència professional durant la tramitació del procediment; s'ha de mantenir, si s'escau, l'abonament de la prestació en la modalitat de pagament delegat, sense perjudici que posteriorment es puguin considerar indegudament percebudes les prestacions econòmiques de la incapacitat temporal, en els termes que preveu l'apartat 8 d'aquest article.

4. L'Institut Nacional de la Seguretat Social o l'Institut Social de la Marina, si s'escau, ha de comunicar a la mútua d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social competent l'inici del procediment especial de revisió perquè, en el termini improrrogable de dos dies hàbils, aporti els antecedents relacionats amb el procés d'incapacitat temporal de què es tracti i informi sobre les causes que van motivar l'emissió de l'alta mèdica. En cas que no es presenti la documentació esmentada, s'ha de dictar la resolució que sigui procedent, tenint en compte la informació facilitada per l'interessat.

La mútua corresponent es pot pronunciar reconeixent la improcedència de l'alta emesa, fet que motiva, sense cap més tràmit, l'arxivament immediat del procediment iniciat per l'interessat davant l'entitat gestora.

5. Així mateix, l'entitat gestora competent ha de comunicar a l'empresa l'inici del procediment en el termini dels dos dies hàbils següents a la presentació de la sol·licitud per part de l'interessat. Quan l'interessat hagi presentat a l'empresa informe mèdic de baixa emès pel servei públic de salut, aquella, amb la finalitat de coordinar les actuacions procedents, ha d'informar de l'esmentada circumstància l'Institut Nacional de la Seguretat Social o l'Institut Social de la Marina, amb caràcter immediat.

Al seu torn, quan l'interessat sol·liciti una baixa mèdica derivada de contingència comuna i, del reconeixement mèdic, se'n desprengui l'existència d'un procés previ d'incapacitat temporal derivada de contingència professional en què s'hagi emès una alta mèdica, el servei públic de salut ha d'informar l'interessat sobre la possibilitat d'iniciar, en el termini dels quatre dies naturals següents al de notificació de l'alta mèdica emesa per l'entitat col·laboradora, aquest procediment especial de revisió i, a més, amb caràcter immediat ha de comunicar a l'entitat gestora competent l'existència de dos processos diferents d'incapacitat temporal que puguin estar relacionats.

En aquests casos, s'ha d'iniciar l'abonament de la prestació d'incapacitat temporal per contingències comunes fins a la data de resolució del procediment, sense perjudici que, quan l'alta expedida per la mútua d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social no produeixi cap efecte, aquesta hagi de reintegrar a l'entitat gestora la prestació abonada a l'interessat i a aquest la diferència que resulti a favor seu.

6. El director provincial competent de l'entitat gestora corresponent ha de dictar, en el termini màxim de quinze dies hàbils, a comptar de l'aportació de la documentació per part de l'entitat col·laboradora, la resolució que correspongui, amb l'informe previ preceptiu de l'equip de valoració d'incapacitats, que ha d'examinar i valorar el cas concret.

7. La resolució que es dicti determina la data i els efectes de l'alta mèdica o el manteniment de la baixa mèdica, i fixa, si s'escau, la contingència de la qual deriva el procés d'incapacitat temporal, així com, si s'escau, la improcedència d'altres baixes mèdiques que es puguin haver emès durant la tramitació del procediment especial de revisió pel servei públic de salut. En conseqüència, el procediment ha d'acabar amb algun dels pronunciaments següents:

a) Confirmació de l'alta mèdica emesa per la mútua d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social i declaració de l'extinció del procés d'incapacitat temporal en la data de l'esmentada alta.

b) Manteniment de la situació d'incapacitat temporal derivada de contingència professional, per considerar que l'interessat continua amb molèsties que li impedeixen treballar. Per tant, l'alta mèdica emesa per l'entitat col·laboradora no produeix cap efecte.

c) Determinació de la contingència, comuna o professional, de la qual derivi la situació d'incapacitat temporal, quan coincideixin processos que incorren en el mateix període de

temps, i, per tant, existeixin diferents baixes mèdiques. Així mateix, s'han de fixar els efectes que corresponguin en el procés d'incapacitat temporal, com a conseqüència de la determinació de la contingència causant.

d) Quan l'interessat hagi recuperat la capacitat laboral durant la tramitació del procediment, es pot declarar sense efectes l'alta mèdica emesa per l'entitat col·laboradora perquè es consideri prematura. En aquests casos, la resolució ha de determinar la nova data d'efectes de l'alta mèdica i d'extinció del procés d'incapacitat temporal.

8. Quan l'entitat gestora competent confirmi l'alta mèdica emesa per l'entitat col·laboradora o estableixi una nova data d'extinció de la situació d'incapacitat temporal, es consideren indègudament percebudes les prestacions econòmiques de la incapacitat temporal, derivada de contingències professionals, que s'hagin abonat a l'interessat a partir de la data que estableix la resolució.

9. Les comunicacions efectuades entre les entitats gestores, l'entitat col·laboradora, el servei públic de salut i l'empresa s'han de realitzar preferentment per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics que permetin més rapidesa en la informació.

10. Si durant la tramitació d'aquest procediment especial de revisió es compleix el termini de dotze mesos de durada de la situació d'incapacitat temporal, l'entitat gestora competent ha de resoldre de conformitat amb el que preveu l'article 128.1.a) de la Llei general de la Seguretat Social.

11. L'abonament de la prestació d'incapacitat temporal durant la tramitació d'aquest procediment especial és incompatible amb les rendes derivades de l'exercici de l'activitat professional.

12. Les resolucions emeses per l'entitat gestora, en l'exercici de les competències que estableix aquest article, es poden considerar dictades amb els efectes atribuïts a la resolució d'una reclamació prèvia, de conformitat amb el que disposa l'article 71 del text refós de la Llei de procediment laboral, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, cosa que s'ha de fer constar en la resolució que es dicti.

Article 5. *Reduccions d'aportacions empresarials a la Seguretat Social en cas de trasllat d'un treballador amb malaltia professional a un lloc compatible amb el seu estat.*

1. Quan els treballadors als quals s'hagi diagnosticat una malaltia professional en un grau que no doni origen a prestació econòmica siguin traslladats a un lloc de treball alternatiu i compatible amb el seu estat de salut, amb el fi d'interrompre la desfavorable evolució de la seva malaltia, les aportacions empresarials a la cotització a la Seguretat Social per contingències comunes són objecte d'una reducció del 50 per cent.

En idèntiques situacions de diagnòstic, la mateixa reducció s'aplica en els casos en què els treballadors amb malaltia professional siguin contractats per una altra empresa, diferent d'aquella en què prestaven serveis quan es va constatar l'existència de l'esmentada malaltia, per desenvolupar un lloc de treball compatible amb el seu estat de salut.

2. L'existència de la malaltia professional s'ha d'acreditar mitjançant certificació del corresponent equip de valoració d'incapacitats de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

La constatació de la compatibilitat del nou lloc de treball amb l'estat de salut del treballador, l'ha d'efectuar la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

Disposició addicional única. *Institut Nacional de Gestió Sanitària.*

Les referències als serveis públics de salut que conté aquest Reial decret s'han d'entendre realitzades a l'Institut Nacional de Gestió Sanitària en l'àmbit de les ciutats de Ceuta i Melilla.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Títol competencial habilitador.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1.17a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de règim econòmic de la Seguretat Social.

Disposició final segona. *Habilitació per al desplegament reglamentari.*

Es faculta el ministre de Treball i Immigració i el ministre de Sanitat i Política Social per dictar totes les disposicions de caràcter general que siguin necessàries per a l'aplicació i desplegament d'aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor el dia primer del mes següent al de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 11 de setembre de 2009.

JUAN CARLOS R.

El ministre de Treball i Immigració,
CELESTINO CORBACHO CHAVES